

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

14.12.2006

EP-PE_TC1-COD(2005)0040

***I

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 14. detsembril 2006 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2007/EÜ, millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi "Põhiõigused ja õigusasjad" raames eriprogramm "Tsiviilõigus" (EP-PE_TC1-COD(2005)0040)

PE 382.943

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 14. detsembril 2006

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2007/EÜ, millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 üldprogrammi "Põhiõigused ja õigusasjad" raames eriprogramm "Tsiviilõigus"

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 61 *punkti c* ja **artikli 67 lõiget 5**,

võttes arvesse komisjoni *ettepanekut*,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras¹

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ühendus on seadnud eesmärgiks säilitada ning arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, kus on tagatud isikute vaba liikumine. Sellise ala loomiseks peab ühendus muu hulgas tsiviilasjades tehtava õigusalse koostöö valdkonnas vastu võtma siseturu nõuetekohaseks toimimiseks vajalikud meetmed.
- (2) Pärast selliseid eelmisi programme nagu Grotius² ja Robert Schumani projekt³ kehtestati nõukogu määrusega (EÜ) nr 743/2002⁴ ajavahemikuks 2002–2006 üldine ühenduse tegevusraamistik õigusalse koostöö lihtsustamiseks tsiviilasjades.
- (3) 4. ja 5. novembri 2004. aasta Brüsseli kohtumisel võttis Euroopa Ülemkogu vastu Haagi programmi "Vabaduse, turvalisuse ja õiguse tugevdamine Euroopa Liidus".

---

¹ ***Euroopa Parlamendi 14. detsembri 2006. aasta seisukoht.***

² EÜT L 287, 8.11.1996, lk 3.

³ EÜT L 196, 14.7.1998, lk 24.

⁴ EÜT L 115, 1.5.2002, lk 1.

- (4) *Nõukogu ja komisjon võtsid 2005. aasta juunis vastu Haagi programmi rakendamise tegevuskava.*
- (5) Asutamislepingus ja Haagi programmis sätestatud ambitsioonikad eesmärgid tuleks ellu viia paindliku ja tõhusa programmi loomise teel, mis hõlbustab planeerimist ja rakendamist.
- (6) Tsiviilõiguse programmist tuleks rahastada algatusi, mida komisjon on teinud kooskõlas subsidiaarsuse *põhimõttega meetmete võtmiseks, et toetada õigusalasest koostööd tsiviilasjades edendavaid ja soodustavaid organisatsioone ning eriprojekte toetavate meetmete võtmiseks.*
- (7) Tsiviilõiguse üldprogramm vastastikuse arusaamise parandamiseks liikmesriikide õigus- ja kohtusüsteemidest aitab kaasa tõkete vähendamisele tsiviilasjadega seotud õigusalasest koostöös, mis parandab siseturu *toimimist.*
- (8) *Vastavalt Haagi programmile nõuab vastastikuse koostöö tugevdamine selgeid jõupingutusi, et parandada vastastikkust mõistmist kohtuasutuste ja erinevate õigussüsteemide vahel; riigiasutuste Euroopa võrgustikud peaksid selles suhtes väärima eritähelpanu ja toetust.*
- (9) *Käesoleva otsusega tuleks sätestada võimalus kaasrahastada teatavate Euroopa võrgustike tegevust nende kulude osas, mis tekivad üldist Euroopa huvi esindavat eesmärki täites. Selline kaasrahastamine ei tohiks siiski tähendada, et tulevane programm hõlmab selliseid võrgustikke, ega piirata teiste Euroopa võrgustike võimalust saada oma tegevusele toetust kooskõlas käesoleva otsusega.*
- (10) *Iga nimetatud programmist toetust saav asutus, ühendus või võrgustik peaks tunnustama ühenduselt saadud toetust kooskõlas komisjoni sätestatavate nähtavuse suunistega.*

- (11) Käesoleva otsusega sätestatakse kogu programmi kehtivuse ajaks **rahastamispakett**, mis on eelarvepädevale institutsioonile iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks võrdlussummaks eelarvedistsipliini **ning usaldusväärset finantsjuhtimist** käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe⁵ punkti 37 tähenduses.
- (12) Kuna tsiviilõiguse programmi eesmärgi ei saa liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on need algatuse ulatuslikkuse ning mõju tõttu paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (13) Tuleks võtta asjakohaseid meetmeid eeskirjade eiramise ja pettuste ärahoidmiseks ning astuda vajalikke samme kadumaläinud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmiseks vastavalt nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuve kaitse kohta⁶, nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavate kohapealset kontrolli ja inspekteerimist⁷ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusele (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta⁸.
- (14) Tuleb kohaldada ühenduse finantshuve tagavaid määrusi, näiteks nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)⁹, edaspidi "finantsmäärus", ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 (millega kehtestatakse nõukogu määruse nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad)¹⁰, võttes arvesse eelarvevahendite valiku lihtsuse ja järjepidevuse põhimõtteid, selliste juhtumite piiratud arvu, mil komisjon võtab otsese vastutuse nende rakendamise ja haldamise eest, ning nõutavat proportsionaalsust ressursside hulga ja nende kasutamisega seotud halduskoormuse vahel.

⁵ EÜT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁶ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

⁷ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁸ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

⁹ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 1995/2006 (ELT L 390, 30.12.2006, lk 1).

¹⁰ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

- (15) Finantsmäärusega nõutakse tegevustoetuste *puhul* põhiõigusakti *vastuvõtmist*.
- (16) *Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt* nõukogu 28. juuni 1999. aasta *otsusele* 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise *menetlused*¹¹, *eristades meetmed, mille suhtes kohaldatakse kontrolliga regulatiivmenetlust, meetmetest, mille suhtes kohaldatakse nõuandekomitee menetlust, sest nõuandekomitee menetlus on teatavatel juhtudel tõhususe suurendamiseks sobivam.*
- (17) *Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokoll artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik ja Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.*
- (18) *Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole talle siduv ega kuulu tema suhtes kohaldamisele.*
- (19) *Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas käesoleva otsuse kohta oma arvamuse*¹²,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE.

Artikkel 1

Programmi loomine

1. Käesoleva otsusega luuakse osana üldprogrammist "Põhiõigused ja õigusasjad" eriprogramm "Tsiviilõigus", edaspidi "programm", et aidata kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala *järkjärgulisele kehtestamisele*.

---

¹¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

¹² *ELT C 69, 21.3.2006, lk 1.*

2. Programm hõlmab ajavahemikku 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.
3. ***Käesolevas otsuses hõlmab mõiste “liikmesriik” kõiki liikmesriike, välja arvatud Taani.***

Artikkel 2

Üldeesmärgid

1. Käesoleva programmi üldeesmärgid on:
  - (a) *edendada õiguslast koostööd tsiviilasjades, mis põhineb vastastikusel tunnustamisel ja vastastikusel usaldusel, et aidata kaasa tõelise õigusel rajaneva Euroopa ala loomisele;*
  - (b) *edendada liikmesriikides piiriüleste tsiviilmenetluste korrektse läbiviimise takistuste kõrvaldamist;*
  - (c) *parandada üksikisikute ja ettevõtjate igapäevast elu, võimaldades neil kasutada oma õigusi kõikjal Euroopa Liidus, edendades eelkõige õiguskaitse kättesaadavust;*
  - d) *parandada kontakte, teabevahetust ja võrgustike loomist õigus-, kohtu- ja haldusasutuste ning õigusala töötajate vahel, kaasa arvatud õiguslase koolituse toetamise abil, eesmärgiga parandada selliste ametiasutuste ja spetsialistide vahelist vastastikust mõistmist.*
2. Ilma et see piiraks ühenduse eesmärkide saavutamist ja volituste rakendamist, aitavad programmi üldeesmärgid kaasa ühenduse poliitika arendamisele, nimelt õigusruumi loomisele.

Artikkel 3

Konkreetsed eesmärgid

Käesoleva programmi konkreetsed eesmärgid on:

- a) tõhustada õigusosalast koostööd *tsiviilasjades* sooviga:
  - tagada õiguskindlus ja parandada õiguskaitse kättesaadavust;
  - **edendada tsiviil- ja kaubandusalaste kohtuotsuste** vastastikust tunnustamist;
  - kõrvaldada **piiriüleste kohtuvaidluste pidamise takistused, mis on** põhjustatud tsiviilõiguse ja tsiviilkohtumenetluste **lahknevustest**, ja edendada **sel eesmärgil** õigusaktide vajalikku ühtlustamist;
  - tagada õiglane õigusemõistmine, vältida konflikte õigussüsteemide vahel;
- b) parandada vastastikuseid teadmisi liikmesriikide õigus- ja kohtusüsteemidest tsiviilasjades ning edendada ja tugevdada võrgustike loomist, vastastikust koostööd, teabe, kogemuste ja heade tavade vahetamist ning levitamist;
- c) tagada ühenduse rahastamisvahendite nõuetekohane rakendamine, korrektne ja konkreetne kohaldamine ning hindamine tsiviil- ja kaubandusajades tehtava õigusosalase koostöö valdkonnas;
- d) parandada teavet liikmesriikide õigussüsteemide ja õiguskaitse kättesaadavuse kohta;
- e) edendada **õigusala töötajate** koolitamist Euroopa Liidu ja ühenduse õiguse **vallas**;

- f) hinnata üldisi tingimusi, mis on vajalikud vastastikuse usalduse **tugevdamiseks, samas austades täielikult kohtunike sõltumatust;**
- g) **hõlbustada** tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa kohtute võrgu toimimist, mis loodi nõukogu 28. mai 2001. aasta otsusega 2001/470/EÜ¹³.

Artikkel 4

Meetmed

Artiklites 2 ja 3 sätestatud üld- ja konkreetsete eesmärkide täitmiseks toetatakse käesoleva programmi raames **vastavalt aasta tööprogrammides kehtestatud tingimustele järgmist liiki meetmeid:**

1. komisjoni **algatatud** erimeetmed, näiteks uuringud ja teadustöö, arvamusküsitlused ja -uuringud, näitajate ja ühismetoodika formuleerimine, andmete ja statistika kogumine, töötlemine ja levitamine, seminarid, konverentsid ja ekspertide kohtumised, avalikkusele suunatud kampaaniate ja ürituste organiseerimine, veebilehekülgede arendamine ja haldamine, teabematerjalide koostamine ja levitamine, riikide ekspertide võrgustike toetamine ja haldamine, analüüsivad, järelevalve- ja hindamistegevused; või
2. konkreetsed ühendusele huvi pakkuvad riikidevahelised projektid, mille on esitanud **liikmesriigi ametiasutus** või **mõni muu asutus, rahvusvaheline või valitsustevaheline organisatsioon ning millesse on kaasatud igal juhul vähemalt kaks liikmesriiki** või vähemalt üks liikmesriik **ja üks muu riik, mis võib olla kas ühinev või kandidaatriik;** või

---

¹³ EÜT L 174, 27.6.2001, lk 25.

3. *valitsusväliste organisatsioonide või muude üksuste tegevuste toetamine, kes täidavad Euroopa Liidule üldist huvi pakkuvaid eesmärke vastavalt programmi üldeesmärkidele aasta tööprogrammides sätestatud tingimustel; või*
4. *tegevustoetuste andmine, et kaasrahastada kohtunike nõukogude Euroopa võrgustiku ja Euroopa Liidu ülemkohtute presidentide võrgustiku alalise tööprogrammiga seotud kulusi selles ulatuses, mis on tekkinud Euroopa üldhuvide täitmisel, edendades seisukohtade ja kogemuste vahetamist kohtupraktika osas ning oma liikmete töö korralduse ja toimimise osas seoses nende kohtu- ja/või nõuandefunktsioonidega, mis käsitlevad ühenduse õigust.*

Artikkel 5

Osalemine

1. Programmi *meetmetes* võivad osaleda järgmised riigid, edaspidi "osalejariigid": *ühinejariigid*, kandidaatriigid ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi kaasatud Lääne-Balkani riigid kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud assotsiatsioonilepingutes või nende lisaprotokollides, mis on nende riikidega sõlmitud või mis nendega sõlmitakse ja mis käsitlevad osalemist ühenduse *programmides*.
2. *Projektidega* võivad seotud olla ka õigusala töötajad Taanist, programmis mitteosalevatest kandidaatriikidest, kui see aitab kaasa nende ühinemisettevalmistustele, või *muudest* kolmandatest riikidest, kes kõnealuses käesolevas programmis ei osale, kui see on vajalik projektide eesmärkide täitmiseks.

Artikkel 6

Sihtrühmad

1. Käesolev programm on muu hulgas mõeldud *õigusala töötajatele*, riigiasutustele ja liidu kodanikele üldiselt.
2. ***Mõiste "õigusala töötaja" hõlmab muuhulgas kohtunikke, prokuröre, advokaate, notareid, akadeemilisi ja teadustöötajaid, ministeeriumide ametnikke, kohtuteenistujaid, kohtutäitureid, kohtutõlke ja muid ameteid, mis seonduvad õigusemõistmisega tsiviilõiguse valdkonnas.***

Artikkel 7

Juurdepääs programmile

Käesolevas programmis võivad osaleda institutsioonid *ning avalik-õiguslikud* ja eraorganisatsioonid, sealhulgas ametialased organisatsioonid, ülikoolid, uurimisinstituudid ning *õigusala töötajate* õigus- ja kohtualase koolitusega tegelevad instituudid, ***rahvusvahelised organisatsioonid ja*** liikmesriikide valitsusvälised ***organisatsioonid***.

Artikkel 8

Meetmete liigid

1. Ühendusepoolse rahastamise vormid võivad olla järgmised:
  - toetused,
  - riigihankelepingud.

2. Ühenduse toetusi antakse tegevustoetusena ja meetmetoetusena pakkumiskutsete *alusel. Kaasfinantseerimise maksimummäär* täpsustatakse *iga-aastastes* tööprogrammides.
3. Lisaks on ette nähtud kulutused kaasnevatele meetmetele riigihankalepingute kaudu, mille puhul ühenduse rahalised vahendid katavad teenuste ja kaupade ostu. See hõlmab muu hulgas kulusid, mis on seotud teabe ja teabevahetusega, projektide, poliitika, programmide ja õigusaktide koostamise, rakendamise, järelevalve, kontrolli ja hindamisega.

Artikkel 9

Rakendusmeetmed

1. Komisjon rakendab ühenduse abi *finantsmääruse kohaselt*.
2. Programmi elluviimiseks võtab komisjon artiklis 2 määratletud üldeesmärkide piires vastu aasta tööprogrammi, milles *määratletakse* selle konkreetseid eesmärgid, temaatilised prioriteedid, artiklis 8 ettenähtud kaasnevate meetmete kirjeldus ja vajaduse korral muude meetmete loetelu.
3. Aasta tööprogramm võetakse vastu *artikli 10 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse* korras.
4. Meetmetoetustega seotud hindamis- ja lepingute sõlmimise menetlustes võetakse muu hulgas arvesse järgmisi kriteeriume:
  - a) vastavus aasta tööprogrammile, artiklis 2 määratletud üldeesmärkidele ning artiklites 3 ja 4 määratletud erinevates valdkondades võetud meetmetele;

- b) kavandatava meetme kontseptsiooni, korralduse, esitusviisi ja eeldatavate tulemuste kvaliteet;
  - c) taotletava ühendusepoolse rahastamise suurus ja selle asjakohasus eeldatavate tulemuste suhtes;
  - d) eeldatavate tulemuste mõju artiklis 2 määratletud üldeesmärkidele ning artiklites 3 ja 4 määratletud erinevates valdkondades võetud meetmetele.
5. Artikli 4 lõikes 4 osutatud tegevustoetuse taotluse hindamisel võetakse arvesse järgmist:
- vastavus programmi eesmärkidele;
  - kavandatavate tegevuste kvaliteet;
  - nende tegevuste võimalik mitmekordne mõju avalikkusele;
  - läbiviidud tegevuste geograafiline mõju;
  - kodanike kaasatus asjaomaste asutuste struktuuri;
  - kavandatava tegevuse kulude ja tulude suhe.
6. ***Komisjon vaatab läbi kõik talle esitatud, artikli 4 lõigetes 2 ja 3 nimetatud meetmete eelnõud. Kõnealuste meetmetega seotud otsused tehakse kooskõlas artikli 10 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.***

Artikkel 10

Komitee

1. Komisjoni abistab **komitee**.
2. *Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.*
3. ***Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.***

Artikkel 11

Vastastikune täiendavus

1. Taotletakse *koostoimet* ja vastastikust täiendavust muude ühenduse vahenditega, eelkõige üldprogrammi "Põhiõigused ja õigus" kriminaalõiguse eriprogrammiga ning üldprogrammidega "Turvalisus ja vabaduste kaitse" ning "Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine". Koostöös liikmesriikidega koostatakse tsiviilõigusealase teabe statistiline osa, kasutades vajaduse korral ühenduse statistikaprogrammi.
2. Programm võib ***erandkorras*** jagada ressursse muude ühenduse vahenditega, eelkõige üldprogrammi "Põhiõigused ja õigusasjad" kriminaalõiguse eriprogrammiga, et viia ellu meetmeid, mis vastavad mõlema programmi eesmärkidele.
3. Käesoleva otsuse alusel rahastatavad tegevused ei saa teistest ***liidu või*** ühenduse rahastamisvahenditest samal eesmärgil *rahalist toetust*. ***Tagatakse, et programmi*** alusel toetuse saajad esitavad komisjonile teabe *ühenduse* eelarvest ja muudest *allikatest* saadud rahaliste vahendite ja menetluses olevate rahastamistaotluste kohta.

Artikkel 12

Eelarvelised vahendid

1. Käesoleva *vahendi* rakendamise **rahastamispaketiks** artiklis 1 sätestatud *ajavahemikuks kehtestatakse 109,3 miljonit eurot*.
2. Käesolevas programmis ettenähtud meetmete eraldatud eelarvelised vahendid kajastuvad Euroopa Liidu üldeelarves iga-aastaste assigneeringutena. Iga-aastased kasutatavad assigneeringud määrab eelarvepädev institutsioon **finantsraamistiku** piires.

Artikkel 13

Järelevalve

1. **Komisjon tagab**, et iga programmi alusel rahastatud meetme kohta esitab *toetuse* saaja tehnilise ja finantsaruande töö edenemise kohta. Lõpparuanne esitatakse kolme kuu jooksul pärast meetme **rakendamise** lõpetamist. **Komisjon teeb kõik järelevalvearuanded liikmesriikidele kättesaadavaks**. Aruannete vormi ja sisu määrab komisjon.
2. Ilma et see piiraks kontrollikoja *läbiviidavat* auditeerimist koos pädevate siseriiklike auditeerimisasutuste või talitustega vastavalt asutamislepingu artiklile 248 või muud kontrollimist vastavalt asutamislepingu artikli 279 punktile c, võivad komisjoni ametnikud ja teised töötajad kontrollida programmi alusel rahastatavaid meetmeid kohapeal ning teha sealhulgas pistelist kontrolli.

3. Käesolevast otsusest tulenevates lepingutes ja kokkulepetes nähakse eelkõige ette komisjoni (või tema volitatud esindaja) teostatav järelevalve ja finantskontroll ning kontrollikoja läbiviidav audiitorkontroll, mis vajaduse korral toimub kohapeal.
4. **Komisjon tagab, et** rahalise toetuse saaja hoiab komisjoni jaoks alles kõik meetmetega seotud kulutusi tõendavad dokumendid viie aasta jooksul pärast viimast meetmetega seotud väljamakset.
5. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud aruannete tulemuste ja pistelise kontrolli põhjal **tagab** komisjon, **et** vajaduse korral **kohandatakse** algselt heakskiidetud rahalise toetuse *määra, toetuse* andmise tingimusi ning maksegraafikut.
6. Komisjon **tagab, et võetakse** kõik muud vajalikud meetmed kontrollimaks, kas rahastatavad meetmed viiakse ellu nõuetekohaselt ning käesoleva otsuse ja finantsmääruse kohaselt.

Artikkel 14

Ühenduse finantshuvide kaitse

1. Komisjon tagab, et käesoleva otsuse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse ühenduse finantshuve *ennetavate meetmetega* pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, tõhusa kontrollimisega ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning *rikkumise avastamise korral* tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega *kooskõlas määrustega* (EÜ, Euratom) nr 2988/95, (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ning (EÜ) nr 1073/1999.

2. Käesoleva programmi raames rahastatavate ühenduse meetmete puhul kohaldatakse määrust (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ja määrust (Euratom, EÜ) nr 2185/96 mis tahes üleastumise suhtes ühenduse õiguse sätetest, sealhulgas ettevõtja tegevusest või *tegevusetusest* põhjustatud lepingulise kohustuse täitmatajätmine, mis põhjendamatu kuluartikli tõttu kahjustas või oleks võinud kahjustada *Euroopa Liidu* üldeelarvet või mõnda *Euroopa ühenduste* täidetavat eelarvet.
3. Komisjon **tagab** meetme rahalise toetuse summat **vähendamise**, selle **väljamaksmine peatamise** või **selle** tagasi **nõudmise**, kui ta teeb kindlaks eeskirjade eiramise, kaasa arvatud käesoleva otsuse või kõnealuse rahalise toetuse andmise üksikotsuse või lepingu või kokkuleppe sätete eiramise, või kui ilmneb, et meedet on komisjonilt nõusolekut taotlemata märkimisväärselt muudetud, nii et see on vastuolus projekti laadi või rakendamise tingimustega.
4. Kui tähtaegadest ei ole kinni peetud või meetme *rakendamisel tehtud edusammud õigustavad* ainult osa eraldatud rahalise toetuse kasutamist, **tagab** komisjon, **et toetuse saajalt nõutakse kindlaksmääratud tähtaja jooksul selgituse esitamist**. Kui toetuse saaja ei anna rahuldavat vastust, **tagab** komisjon, **et ülejäänud rahaline toetus võidakse tühistada** ja nõutakse juba makstud summade **tagasimaksmist**.
5. **Komisjon tagab, et** iga põhjendamatu väljamakse **makstakse** komisjonile tagasi. *Õigeaegselt* tagasi maksmata summadele lisatakse intress finantsmääruses sätestatud tingimustel.

Artikkel 15

Hindamine

1. Programmi üle teostatakse korrapäraselt järelevalvet, et jälgida selle programmi alusel läbiviidavate tegevuste rakendamist.

2. Komisjon tagab programmi korrapärase sõltumatu välishindamise.
3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule:
  - a) hiljemalt 31. märtsiks 2011 vahehindamise aruande käesoleva programmi rakendamisel saavutatud tulemuste *ning* rakendamisega seotud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektide kohta, ***sealhulgas artikli 4 lõikes 4 osutatud tegevustoetuste saajate tehtud töö kohta;***
  - b) ***programmi rakendamise iga-aastase tutvustuse;***
  - c) hiljemalt 30. augustiks 2012 teatise käesoleva programmi jätkamise kohta;
  - d) hiljemalt 31. detsembriks 2014 järelhindamise aruande.

Artikkel 16

Tegevuste loetelu avaldamine

Igal aastal avaldab komisjon käesoleva programmi raames rahastatavate projektide loetelu koos iga projekti lühikirjeldusega.

Artikkel 17

Nähtavus

Komisjon kehtestab suunised käesoleva otsuse alusel antava toetuse nähtavuse tagamiseks.

Artikkel 18

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

... ,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja